

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 5 maja 2015 r.*

Skarga o stwierdzenie nieważności — Wprowadzenie w życie wzmocnionej współpracy — Jednolity patent — Rozporządzenie (UE) nr 1260/2012 — Przepisy dotyczące tłumaczeń — Zasada niedyskryminacji — Artykuł 291 TFUE — Przekazanie uprawnień organom spoza Unii Europejskiej — Artykuł 118 akapit drugi TFUE — Podstawa prawna — Zasada autonomii prawa Unii

W sprawie C-147/13

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 263 TFUE, wniesioną w dniu 22 marca 2013 r.,

Królestwo Hiszpanii, reprezentowane przez E. Chamizo Llatas i S. Centeno Huertę, działające w charakterze pełnomocników,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez T. Middletona, F. Florinda Gijóna, M. Baltę oraz L. Grønfeldt, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez:

Królestwo Belgii, reprezentowane przez C. Pochet, J.C. Halleux i T. Materne'a, działających w charakterze pełnomocników,

Republikę Czeską, reprezentowaną przez M. Smolka i J. Vlácilu, działających w charakterze pełnomocników,

Królestwo Danii, reprezentowane przez C. Thorninga i M. Wolff, działających w charakterze pełnomocników,

Republikę Federalną Niemiec, reprezentowaną przez T. Henzego, M. Möllera i J. Kemper, działających w charakterze pełnomocników,

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a, F.X. Bréchota, D. Colasa i N. Rouam, działających w charakterze pełnomocników,

Wielkie Księstwo Luksemburga,

* Język postępowania: hiszpański.

Węgry, reprezentowane przez M. Fehéra i K. Szíjjártó, działających w charakterze pełnomocników,

Królestwo Niderlandów, reprezentowane przez M. Bulterman i J. Langer, działających w charakterze pełnomocników,

Królestwo Szwecji, reprezentowane przez A. Falk i C. Meyer-Seitz, działające w charakterze pełnomocników,

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, reprezentowane przez M. Holta, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez J. Stratford, QC, i T. Mitchesona, barrister,

Parlament Europejski, reprezentowany przez M. Gómez-Leal, U. Rössleina i M. Dean, działających w charakterze pełnomocników,

Komisję Europejską, reprezentowaną przez I. Martínez del Peral, T. van Rijna, B. Smuldersa i F. Bulsta, działających w charakterze pełnomocników,

interwenienci,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, K. Lenaerts, wiceprezes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič (sprawozdawca), A. Ó Caoimh, C. Vajda i S. Rodin, prezesi izb, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund i J.L. da Cruz Vilaça, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 1 lipca 2014 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2014 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W swojej skardze Królestwo Hiszpanii wnosi o stwierdzenie nieważności rozporządzenia Rady (UE) nr 1260/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń (Dz.U. L 361, s. 89, zwanego dalej „zaskarżonym rozporządzeniem”).
- 2 Rozporządzenie to zostało przyjęte przez Radę Unii Europejskiej w następstwie decyzji Rady 2011/167/UE z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie upoważnienia do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.U. L 76, s. 53, zwanej dalej „decyzją o wzmocnionej współpracy”).

Ramy prawne

Prawo międzynarodowe

Konwencja o udzielaniu patentów europejskich

- 3 Artykuł 14 Konwencji o udzielaniu patentów europejskich (konwencji o patencie europejskim), która została podpisana w Monachium w dniu 5 października 1973 r. i weszła w życie w dniu 7 października 1977 r., w brzmieniu znajdującym zastosowanie do niniejszego sporu (zwanej dalej „KPE”), zatytułowany „Języki obowiązujące w Europejskim Urzędzie Patentowym [(zwanym dalej »EPO«)], języki europejskich zgłoszeń patentowych oraz innych dokumentów”, stanowi:

„(1) Językami urzędowymi obowiązującymi w [EPO] są angielski, francuski i niemiecki.

(2) Europejskie zgłoszenie patentowe dokonywane jest w jednym z języków urzędowych lub, jeśli zostało dokonane w innym języku, zostaje przetłumaczone na jeden z języków urzędowych zgodnie z regulaminem wykonawczym. Tłumaczenie to można uzgadniać z oryginalnym tekstem zgłoszenia w trakcie całego postępowania przed [EPO]. Jeśli wymagane tłumaczenie nie zostanie złożone w terminie, zgłoszenie uważa się za wycofane.

(3) Język urzędowy [EPO], w którym dokonano europejskiego zgłoszenia patentowego lub na który zgłoszenie to zostało przetłumaczone, jest językiem stosowanym we wszystkich postępowaniach przed [EPO], o ile regulamin wykonawczy nie stanowi inaczej.

(4) Osoby fizyczne lub osoby prawne posiadające miejsce zamieszkania albo główną siedzibę firmy w umawiającym się państwie, którego językiem urzędowym jest język inny niż angielski, francuski lub niemiecki, oraz obywatele tego państwa zamieszkujący za granicą, mogą składać dokumenty, które należy złożyć w określonym terminie, w języku urzędowym tego państwa. Niemniej jednak składają one tłumaczenie na jeden z języków urzędowych [EPO] zgodnie z regulaminem wykonawczym. Jeśli jakikolwiek dokument, niebędący częścią składową europejskiego zgłoszenia patentowego, zostanie złożony w innym języku niż przewidziany lub jeśli jakiegokolwiek wymagane tłumaczenie zostanie złożone po terminie, dokument uważa się za niezłożony.

(5) Europejskie zgłoszenia patentowe publikuje się w języku postępowania.

(6) Opisy patentów europejskich publikuje się w języku postępowania i zawierają one tłumaczenie zastrzeżeń na dwa pozostałe języki urzędowe [EPO].

[...]

(8) Wpisy do Europejskiego Rejestru Patentowego dokonywane są w trzech językach urzędowych [EPO]. W przypadku wątpliwości wiarygodny jest wpis w języku postępowania”.

- 4 Artykuł 142 KPE, zatytułowany „Patenty jednolite”, przewiduje:

„(1) Grupa umawiających się państw, która w porozumieniu szczególnym postanowiła, że patent europejski udzielony na te państwa ma jednolity charakter na całych ich terytoriach, może postanowić, że patent europejski może być udzielony jedynie w stosunku do wszystkich tych państw łącznie.

(2) Jeżeli jakakolwiek grupa umawiających się państw skorzysta z upoważnienia zawartego w ust. 1, wówczas mają zastosowanie przepisy niniejszej części”.

5 Artykuł 143 KPE, zatytułowany „Wydziały specjalne [EPO]”, stanowi:

„(1) Grupa umawiających się państw może powierzyć [EPO] dodatkowe zadania.

(2) Dla realizacji dodatkowych zadań w ramach [EPO] mogą zostać utworzone specjalne wydziały, wspólne dla grupy umawiających się państw. Wydziałami specjalnymi kieruje prezes [EPO]; przepisy art. 10 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio”.

6 Artykuł 145 KPE, zatytułowany „Komisja specjalna Rady Administracyjnej”, określa:

„(1)

Grupa umawiających się państw może utworzyć komisję specjalną Rady Administracyjnej dla celów nadzorowania działalności wydziałów specjalnych utworzonych na podstawie art. 143 ust. 2; [EPO] oddaje do jej dyspozycji taki personel, pomieszczenia i wyposażenie, jakie mogą być niezbędne dla wykonywania jej obowiązków. Prezes [EPO] odpowiada za działalność wydziałów specjalnych przed komisją specjalną Rady Administracyjnej.

(2) Skład, kompetencje i funkcje komisji specjalnej określa grupa umawiających się państw”.

Porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego

7 Porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, podpisane w Brukseli w dniu 19 lutego 2013 r. (Dz.U. C 175, s. 1, zwane dalej „porozumieniem JSP”), przewiduje w art. 32 ust. 1 lit. i):

„Sąd jest wyłącznie właściwy w odniesieniu do:

[...]

i) powództw w sprawach dotyczących postanowień [EPO] wynikających z jego zadań, o których mowa w art. 9 rozporządzenia [Parlamentu Europejskiego i Rady] (UE) nr 1257/2012 [z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.U. L 361, s. 1)]”.

8 Artykuł 89 ust. 1 porozumienia JSP stanowi:

„Niniejsze porozumienie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. lub w pierwszym dniu czwartego miesiąca po złożeniu trzynastego dokumentu ratyfikacyjnego lub aktu przystąpienia zgodnie z art. 84, w tym przez trzy państwa członkowskie, w których największa liczba patentów europejskich pozostawała w mocy w roku poprzedzającym rok, w którym miało miejsce podpisanie porozumienia, lub w pierwszym dniu czwartego miesiąca po dacie wejścia w życie zmian do rozporządzenia [Parlamentu Europejskiego i Rady] (UE) nr 1215/2012 [z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351, s. 1)] dotyczących jego związku z niniejszym porozumieniem, w zależności od tego, które wydarzenie nastąpi później”.

Prawo Unii

Rozporządzenie nr 1257/2012

- 9 Motywy 9 i 24–25 rozporządzenia nr 1257/2012 mają następujące brzmienie:

„(9) Patent europejski o jednolitym skutku powinien przyznawać swojemu właścicielowi prawo do uniemożliwienia jakiegokolwiek osobie trzeciej popełnienia czynów, przed którymi patent zapewnia ochronę. Należy to zapewnić przez utworzenie Jednolitego Sądu Patentowego. W sprawach nieobjętych niniejszym rozporządzeniem ani [zaskarżonym] rozporządzeniem [...] zastosowanie powinny mieć postanowienia [KPE], [porozumienia JSP], łącznie z jego postanowieniami określającymi zakres tego prawa i jego ograniczenia, oraz prawo krajowe, w tym przepisy prawa prywatnego międzynarodowego.

[...]

(24) Jurysdykcja w zakresie patentów europejskich o jednolitym skutku powinna zostać ustanowiona i uregulowana w akcie prawnym ustanawiającym jednolity system rozstrzygania sporów patentowych mający zastosowanie do patentów europejskich i patentów europejskich o jednolitym skutku.

(25) Powołanie Jednolitego Sądu Patentowego rozpatrującego sprawy związane z patentem europejskim o jednolitym skutku ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania tego patentu, spójności orzecznictwa i większej pewności prawa oraz opłacalności dla właścicieli patentu. W związku z tym ogromne znaczenie ma ratyfikowanie przez uczestniczące państwa członkowskie [porozumienia JSP] zgodnie z ich krajowymi procedurami konstytucyjnymi i parlamentarnymi oraz podjęcie koniecznych kroków umożliwiających temu sądowi jak najszybsze rozpoczęcie działalności”.

- 10 Artykuł 1 rozporządzenia nr 1257/2012 stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie wprowadza wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej zgodnie z upoważnieniem zawartym w decyzji [o wzmocnionej współpracy].

2. Niniejsze rozporządzenie stanowi porozumienie szczególne w rozumieniu art. 142 [KPE]”.

- 11 Artykuł 2 lit. e) tego rozporządzenia przewiduje:

„Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

[...]

e) »rejestr jednolitej ochrony patentowej« oznacza rejestr będący częścią Europejskiego Rejestru Patentowego, w którym rejestruje się jednolity skutek oraz wszelkie ograniczenia, licencje, przeniesienie, unieważnienie lub wygaśnięcie patentu europejskiego o jednolitym skutku”.

- 12 Artykuł 3 ust. 1 akapit pierwszy wspomnianego rozporządzenia stanowi:

„Patent europejski udzielony z tym samym zestawem zastrzeżeń w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich ma jednolity skutek w uczestniczących państwach członkowskich pod warunkiem zarejestrowania takiego jednolitego skutku w rejestrze jednolitej ochrony patentowej”.

13 Artykuł 9 rozporządzenia nr 1257/2012, zatytułowany „Zadania administracyjne w ramach Europejskiej Organizacji Patentowej”, przewiduje:

„1. Uczestniczące państwa członkowskie powierzają, w rozumieniu art. 143 [KPE], [EPO] następujące zadania, które urząd ten ma wykonywać zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym:

- a) zarządzanie wnioskami o rejestrację jednolitego skutku, składanymi przez właścicieli patentów europejskich;
- b) włączenie do Europejskiego Rejestru Patentowego rejestru jednolitej ochrony patentowej oraz prowadzenie rejestru jednolitej ochrony patentowej;
- c) przyjmowanie i rejestracja oświadczeń dotyczących udzielenia licencji, o których mowa w art. 8, [i] ich wycofania [oraz] zobowiązań licencyjnych podejmowanych przez właściciela patentu europejskiego o jednolitym skutku w międzynarodowych organach normalizacyjnych;
- d) publikowanie tłumaczeń, o których mowa w art. 6 [zaskarżonego] rozporządzenia [...], w okresie przejściowym, o którym mowa w tym artykule;
- e) pobieranie opłat za utrzymanie w mocy patentów europejskich o jednolitym skutku i zarządzanie takimi opłatami w odniesieniu do lat następujących po roku, w którym w *Europejskim Biuletynie Patentowym* opublikowano wzmiankę o ich udzieleniu; pobieranie opłat dodatkowych naliczanych w przypadku uiszczenia zaległych opłat za utrzymanie patentów w mocy, w przypadku gdy zaległe opłaty uiszczane są w ciągu sześciu miesięcy od upływu terminu ich wymagalności, oraz zarządzanie tymi opłatami dodatkowymi, a także podział części pobranych opłat za utrzymanie patentów w mocy między uczestniczące państwa członkowskie;
- f) zarządzanie systemem zwrotu kosztów tłumaczeń, o którym mowa w art. 5 [zaskarżonego] rozporządzenia [...];
- g) zapewnianie, aby właściciele patentu europejskiego składali wnioski o rejestrację jednolitego skutku w języku postępowania zdefiniowanym w art. 14 ust. 3 [KPE] nie później niż jeden miesiąc po opublikowaniu wzmianki o udzieleniu patentu w *Europejskim Biuletynie Patentowym*; oraz
- h) w przypadku złożenia wniosku o rejestrację jednolitego skutku oraz, w okresie przejściowym, o którym mowa w art. 6 [zaskarżonego] rozporządzenia [...], w przypadku złożenia go wraz z tłumaczeniami, o których mowa w tym artykule, zapewnianie wpisania informacji o jednolitym skutku do rejestru jednolitej ochrony patentowej, a także powiadomienia [EPO] o wszelkich ograniczeniach, licencjach, przeniesieniach lub unieważnieniach patentów europejskich o jednolitym skutku.

2. Wypełniając swoje zobowiązania międzynarodowe podjęte na mocy konwencji o patencie europejskim, uczestniczące państwa członkowskie zapewniają przestrzeganie niniejszego rozporządzenia i współpracują między sobą w tym celu. Działając w charakterze umawiających się państw [KPE], uczestniczące państwa członkowskie zapewniają zarządzanie działaniami związanymi z zadaniami, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz nadzór nad tymi działaniami; zapewniają także ustalenie wysokości opłat za utrzymanie patentów w mocy zgodnie z art. 12 niniejszego rozporządzenia oraz ustalenie udziału w podziale opłat za utrzymanie patentów w mocy zgodnie z art. 13 niniejszego rozporządzenia.

W tym celu ustanawiają komisję specjalną Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej (zwaną dalej »komisją specjalną«) w rozumieniu art. 145 [KPE].

W skład komisji specjalnej wchodzi przedstawiciele uczestniczących państw członkowskich oraz przedstawiciel Komisji jako obserwator, a także ich zastępcy reprezentujący odnośnych przedstawicieli w przypadku ich nieobecności. Członkowie komisji specjalnej mogą korzystać ze wsparcia doradców lub ekspertów.

Komisja specjalna podejmuje decyzje przy należyтым uwzględnieniu stanowiska Komisji oraz zgodnie z postanowieniami art. 35 ust. 2 [KPE].

3. Uczestniczące państwa członkowskie zapewniają skuteczną ochronę prawną przed właściwym sądem jednego lub kilku [z] uczestniczących państw członkowskich w odniesieniu do decyzji podejmowanych przez [EPO] w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1”.

Zaskarżone rozporządzenie

14 Motywy 5, 6, 9 i 15 zaskarżonego rozporządzenia brzmią następująco:

„(5) [U]stalenia dotyczące tłumaczeń powinny zapewniać pewność prawną i stymulować innowacje oraz w szczególności przynosić korzyści małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP). Powinny one ułatwić dostęp do patentu europejskiego o jednolitym skutku oraz do systemu patentowego jako całości, a także obniżyć koszty tego dostępu i zapewnić jego bezpieczeństwo pod względem prawnym.

(6) Ponieważ do udzielania patentów europejskich właściwy jest [EPO], ustalenia dotyczące tłumaczeń patentów europejskich o jednolitym skutku powinny opierać się na obecnie stosowanej przez [EPO] procedurze. Takie ustalenia powinny zmierzać do zapewnienia niezbędnej równowagi między interesem podmiotów gospodarczych a interesem publicznym pod względem kosztów postępowania oraz dostępności informacji technicznych.

[...]

(9) W przypadku sporu dotyczącego roszczenia o odszkodowanie sąd, przed którym prowadzone jest postępowanie, powinien wziąć pod uwagę, że przed otrzymaniem tłumaczenia na jego własny język domniemany sprawca mógł działać w dobrej wierze, nie wiedząc lub nie mając uzasadnionych powodów, aby wiedzieć, że narusza patent. Właściwy sąd powinien ocenić okoliczności rozpatrywanego przypadku i wziąć pod uwagę m.in. fakt, czy domniemany sprawca naruszenia jest MŚP działającym tylko na poziomie lokalnym, język postępowania przed [EPO] oraz, w okresie przejściowym, tłumaczenie przedłożone wraz z wnioskiem o rejestrację jednolitego skutku.

[...]

(15) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla zasad regulujących system językowy instytucji Unii ustanowiony zgodnie z art. 342 TFUE oraz dla rozporządzenia Rady nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej [(Dz.U. 1958, 17, s. 385)]. Niniejsze rozporządzenie jest oparte na systemie językowym [EPO] i nie należy go uważać za ustanawiające szczególny system językowy dla Unii ani [za] ustanawiające precedens dla ograniczonego systemu językowego w jakimkolwiek przyszłym instrumencie prawnym Unii”.

15 Artykuł 2 lit. b) zaskarżonego rozporządzenia definiuje do celów tego rozporządzenia „język postępowania” jako „język postępowania przed [EPO] zdefiniowany w art. 14 ust. 3 [KPE]”.

16 Artykuły 3–7 zaskarżonego rozporządzenia stanowią:

„Artykuł 3

Ustalenia dotyczące tłumaczeń patentu europejskiego o jednolitym skutku

1. Bez uszczerbku dla art. 4 i 6 niniejszego rozporządzenia, w przypadku opublikowania zgodnie z art. 14 ust. 6 [KPE] opisu patentu europejskiego mającego jednolity skutek, nie wymaga się żadnych dalszych tłumaczeń.
2. Wniosek o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1257/2012, składa się w języku postępowania.

Artykuł 4

Tłumaczenie w przypadku sporu

1. W przypadku sporu dotyczącego domniemanego naruszenia patentu europejskiego o jednolitym skutku właściciel patentu przedstawia, na żądanie i zgodnie z wyborem domniemanego sprawcy naruszenia, pełne tłumaczenie patentu europejskiego o jednolitym skutku na język urzędowy uczestniczącego państwa członkowskiego, w którym miało miejsce domniemane naruszenie, albo państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę domniemany sprawca naruszenia.
2. W przypadku sporu dotyczącego patentu europejskiego o jednolitym skutku właściciel patentu, na żądanie sądu w uczestniczących państwach członkowskich właściwego do rozstrzygania sporów dotyczących patentów europejskich o jednolitym skutku, przedstawia w trakcie postępowania sądowego pełne tłumaczenie patentu na język używany w postępowaniu przed tym sądem.
3. Koszty tłumaczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, ponosi właściciel patentu.
4. W przypadku sporu dotyczącego roszczenia o odszkodowanie sąd, przed którym prowadzone jest postępowanie, ocenia i bierze pod uwagę, w szczególności w przypadku gdy domniemany sprawca naruszenia jest MŚP, osoba fizyczna lub organizacja typu non-profit, szkoła wyższa lub publiczna organizacja badawcza, czy przed otrzymaniem tłumaczenia, o którym mowa w ust. 1, domniemany sprawca naruszenia działał, nie wiedząc lub nie mając uzasadnionych powodów, aby wiedzieć, że narusza patent europejski o jednolitym skutku.

Artykuł 5

Zarządzanie systemem zwrotu kosztów

1. Ze względu na fakt, że na mocy art. 14 ust. 2 [KPE] zgłoszeń patentów europejskich można dokonywać w dowolnym języku, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1257/2012, uczestniczące państwa członkowskie powierzają, w rozumieniu art. 143 [KPE], [EPO] zadanie zarządzania systemem zwrotu wszystkich kosztów tłumaczeń, do określonego pułapu, dla podmiotów dokonujących zgłoszeń patentowych w [EPO] w jednym z języków urzędowych Unii niebędącym językiem urzędowym [EPO].
2. System zwrotu kosztów, o którym mowa w ust. 1, jest utrzymywany z opłat, o których mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) nr 1257/2012, i jest dostępny jedynie dla MŚP, osób fizycznych, organizacji typu non-profit, szkół wyższych oraz publicznych instytutów badawczych, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę lub główne miejsce prowadzenia działalności w państwie członkowskim.

Artykuł 6

Środki przejściowe

1. W okresie przejściowym, który rozpoczyna się w dniu rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, do wniosku o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1257/2012, dołącza się:

- a) jeśli językiem postępowania jest francuski lub niemiecki, pełne tłumaczenie opisu patentu europejskiego na język angielski; lub
- b) jeśli językiem postępowania jest angielski, pełne tłumaczenie opisu patentu europejskiego na dowolny inny język urzędowy Unii.

2. Zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1257/2012 uczestniczące państwa członkowskie powierzają, w rozumieniu art. 143 [KPE], [EPO] zadanie publikacji tłumaczeń, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w najwcześniejszym możliwym terminie po dacie złożenia wniosku o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1257/2012. Tekst takich tłumaczeń nie wywołuje żadnych skutków prawnych i służy jedynie celom informacyjnym.

3. Sześć lat po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia i następnie co dwa lata komitet niezależnych ekspertów dokonuje obiektywnej oceny dostępności systemu wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych zgłoszeń patentowych i opisów na wszystkie języki urzędowe Unii, opracowanego przez [EPO]. Komitet ekspertów powoływany jest przez uczestniczące państwa członkowskie w ramach Europejskiej Organizacji Patentowej, a w jego skład wchodzi przedstawiciele [EPO] i organizacji pozarządowych reprezentujących użytkowników europejskiego systemu patentowego, zaproszeni przez Radę Administracyjną [EPO] jako obserwatorzy zgodnie z art. 30 ust. 3 [KPE].

4. Na podstawie pierwszej z ocen, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, a następnie co dwa lata na podstawie kolejnych ocen, Komisja przedstawia Radzie sprawozdanie i, w stosownym przypadku, wnioski dotyczące zakończenia okresu przejściowego.

5. Jeśli okres przejściowy nie zostanie zakończony na wniosek Komisji, wygasa on 12 lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Wejście w życie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r. lub od daty wejścia w życie porozumienia [JSP], w zależności od tego, która data jest późniejsza”.

Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron

- 17 Królestwo Hiszpanii wniosło niniejszą skargę pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 22 marca 2013 r.

- 18 Postanowieniami Prezesa Trybunału z dnia 12 września 2013 r. Królestwo Belgii, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Królestwo Niderlandów, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Parlament Europejski oraz Komisja zostały dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenientów popierających żądania Rady, zgodnie z art. 131 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem.
- 19 Królestwo Hiszpanii wnosi do Trybunału o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia;
  - tytułem żądania ewentualnego – stwierdzenie nieważności art. 4 i 5, art. 6 ust. 2 oraz art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia; oraz
  - obciążenie Rady kosztami postępowania.
- 20 Rada, popierana przez wszystkich interwenientów, wnosi do Trybunału o:
- oddalenie skargi; oraz
  - obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania.

W przedmiocie skargi

- 21 Na poparcie skargi Królestwo Hiszpanii podnosi pięć zarzutów, dotyczących, odpowiednio, naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na język, naruszenia zasad ustanowionych w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7) ze względu na powierzenie EPO zadań administracyjnych związanych z patentem europejskim o jednolitym skutku, braku podstawy prawnej, naruszenia zasady pewności prawnej i naruszenia zasady autonomii prawa Unii.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na język

Argumentacja stron

- 22 Królestwo Hiszpanii podnosi, że przyjmując zaskarżone rozporządzenie, Rada naruszyła zasadę niedyskryminacji zapisaną w art. 2 TUE, ponieważ w przypadku patentu europejskiego o jednolitym skutku wprowadziła system językowy działający na niekorzyść osób, których językiem ojczystym nie jest jeden z języków urzędowych EPO. Wspomniany system prowadzi do nierównego traktowania obywateli i przedsiębiorstw w Unii, którzy mają możliwość zrozumienia, posiadając pewien stopień znajomości tematu, dokumentów zredagowanych w tych językach, oraz obywateli i przedsiębiorstw w Unii, którzy takiej możliwości nie mają i będą zmuszeni dokonać tłumaczeń na swój koszt. Wszelkie ograniczenie w używaniu wszystkich języków urzędowych Unii powinno być należycie uzasadnione i pozostawać w zgodzie z zasadą proporcjonalności.
- 23 Po pierwsze, dostęp do tłumaczeń dokumentów przyznających prawa ogółowi nie będzie zagwarantowany. Wynika to z faktu, że opis patentu europejskiego o jednolitym skutku będzie podlegał opublikowaniu w języku postępowania i obejmował tłumaczenie zastrzeżeń w dwóch innych językach urzędowych EPO, bez możliwości przedstawienia innego tłumaczenia, co stanowi dyskryminację i narusza zasadę pewności prawa. Zaskarżone rozporządzenie nie określa nawet języka, w jakim powinien zostać udzielony patent europejski o jednolitym skutku, ani nie wskazuje, czy

informacja ta będzie przedmiotem publikacji. Okoliczność, że w celu ustanowienia systemu językowego patentu europejskiego o jednolitym skutku Rada oparła się na systemie językowym obowiązującym w EPO, nie gwarantuje jego zgodności z prawem Unii.

- 24 Po drugie, zaskarżone rozporządzenie jest nieproporcjonalne i nie może zostać uzasadnione względami interesu ogólnego. W pierwszym rzędzie nie zostało przewidziane udostępnienie tłumaczenia, choćby samych zastrzeżeń, co będzie prowadziło do znacznej niepewności prawnej i może mieć negatywny wpływ na konkurencję. Następnie patent europejski o jednolitym skutku będzie stanowił zasadnicze dla rynku wewnętrznego prawo własności intelektualnej. Wreszcie owo rozporządzenie nie przewiduje systemu przejściowego, który mógłby zagwarantować odpowiednie zaznajomienie się z patentem. Ani wprowadzenie tłumaczeń maszynowych, ani obowiązek przedstawienia pełnego tłumaczenia w przypadku sporu nie stanowią wystarczających środków w tym względzie.
- 25 Z powyższego wynika, że wprowadzenie wyjątku od zasady równouprawnienia wszystkich języków urzędowych Unii powinno być uzasadnione kryteriami innymi niż kryteria czysto ekonomiczne wymienione w motywach 5 i 6 zaskarżonego rozporządzenia.
- 26 Rada odpira te argumenty, twierdząc, po pierwsze, że z traktatów nie można wywieść żadnej zasady, zgodnie z którą wszystkie języki urzędowe Unii muszą być we wszystkich okolicznościach traktowane jednakowo, co zostało zresztą potwierdzone w art. 118 akapit drugi TFUE, który nie miałby sensu, w przypadku gdyby istniał wyłącznie jeden system językowy, obejmujący wszystkie języki urzędowe Unii.
- 27 Po drugie, w obecnym systemie każda osoba fizyczna lub prawna może zgłosić patent europejski w dowolnym języku, pod warunkiem jednak, że dostarczy, w terminie dwóch miesięcy, tłumaczenie na jeden z trzech języków urzędowych EPO, który to staje się językiem postępowania, przy czym zastrzeżenia są następnie publikowane także w dwóch pozostałych językach urzędowych EPO. Zgłoszenie jest zatem tłumaczone na język hiszpański i publikowane w tym języku tylko wówczas, gdy wnosi się o walidację patentu w Hiszpanii.
- 28 Po trzecie, brak publikacji w języku hiszpańskim miałby jedynie ograniczony skutek. Primo, zaskarżone rozporządzenie przewiduje program zwrotu kosztów. Secundo, patenty są zasadniczo zarządzane przez rzeczników patentowych, którzy znają inne języki Unii. Tertio, wpływ na dostęp do informacji naukowych w języku hiszpańskim jest ograniczony. Quarto, jedynie niewielka część europejskich zgłoszeń patentowych jest obecnie tłumaczona na język hiszpański. Quinto, rozporządzenie to przewiduje wprowadzenie systemu wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych we wszystkich językach urzędowych Unii. Wreszcie sexto, art. 4 zaskarżonego rozporządzenia ustanawia granicę ewentualnej odpowiedzialności małych i średnich przedsiębiorstw, osób fizycznych, organizacji typu non profit, uniwersytetów i publicznych instytucji badawczych.
- 29 Po czwarte, ograniczenie liczby języków używanych w ramach patentu europejskiego o jednolitym skutku zmierza do realizacji słusznego celu, jakim jest jego racjonalny koszt.
- 30 Interwenienci zgadzają się z argumentami Rady. Podkreślają, że osiągnięcie równowagi między różnymi uczestnikami obrotu gospodarczego było wyjątkowo trudne, gdyż istniejące między państwami członkowskimi różnice poglądów na temat systemu językowego doprowadziły do fiaska wszystkich wcześniejszych projektów jednolitego patentu.

Ocena Trybunału

- 31 Z orzecnictwa Trybunału wynika, że poczynione w traktatach odniesienia do używania poszczególnych języków w Unii nie mogą zostać uznane za wyraz zasady ogólnej prawa Unii, wedle której wszystko, co może mieć wpływ na interes obywatela Unii, powinno być redagowane we wszelkich okolicznościach w jego języku (wyroki: Kik/OHIM, C-361/01 P, EU:C:2003:434, pkt 82; Polska Telefonia Cyfrowa, C-410/09, EU:C:2011:294, pkt 38).
- 32 W niniejszym wypadku bezsporne jest, że zaskarżone rozporządzenie wprowadza odmienne traktowanie języków urzędowych Unii. Artykuł 3 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia, który zawiera ustalenia dotyczące tłumaczeń patentu europejskiego o jednolitym skutku, odwołuje się bowiem do publikacji opisu patentu europejskiego o jednolitym skutku zgodnie z art. 14 ust. 6 KPE. Na podstawie tego postanowienia i na podstawie art. 14 ust. 1 KPE opisy patentów europejskich publikuje się w języku postępowania, którym musi być jeden z języków urzędowych EPO, a mianowicie angielski, francuski lub niemiecki, i zawierają one tłumaczenie zastrzeżeń na dwa pozostałe języki urzędowe EPO. W przypadku spełnienia wymogów ustanowionych w powyższych postanowieniach KPE żadne inne tłumaczenie nie jest wymagane dla uznania jednolitego skutku danego patentu europejskiego.
- 33 O ile można powoływać się na uzasadniony cel leżący w interesie ogólnym i wykazać jego rzeczywiste istnienie, o tyle należy przypomnieć, że przy stosowaniu odmiennego traktowania ze względu na język należy ponadto przestrzegać zasady proporcjonalności, co oznacza, że odmienne traktowanie musi być odpowiednie do osiągnięcia zamierzonego celu i nie może wykraczać poza to, co jest konieczne do jego realizacji (zob. wyrok Włochy/Komisja, C-566/10 P, EU:C:2012:752, pkt 93).
- 34 Co się tyczy w pierwszej kolejności zamierzonego przez Radę celu, z motywu 16 zaskarżonego rozporządzenia wynika, że jest nim utworzenie jednolitego i uproszczonego systemu tłumaczenia patentów europejskich o jednolitym skutku ustanowionych przez rozporządzenie nr 1257/2012. Motywy 4 i 5 zaskarżonego rozporządzenia zawierają uściślenie, że zgodnie z decyzją o wzmocnionej współpracy ustalenia dotyczące tłumaczeń patentów europejskich o jednolitym skutku powinny być proste i racjonalne pod względem kosztów. Powinny one ponadto zapewniać pewność prawa, stymulować innowacje i przynosić korzyści w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom, jak również powinny one ułatwić dostęp do patentu europejskiego o jednolitym skutku oraz do systemu patentowego jako całości, a także obniżyć koszty tego dostępu i zapewnić jego bezpieczeństwo pod względem prawnym. Z powyższego wynika, że zaskarżone rozporządzenie ma na celu ułatwienie dostępu do ochrony patentowej, zwłaszcza dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- 35 Zasadności takiego celu nie można zaprzeczyć. Jednym z wyborów, jakich musi dokonać wynalazca w momencie, gdy rozważa objęcie swojego wynalazku ochroną poprzez uzyskanie patentu, jest zakres terytorialny ochrony, którą pragnie on pozyskać. Wyboru tego dokonuje się na podstawie całościowej oceny wad i zalet każdego z rozwiązań, przy czym ocena ta wiąże się w szczególności ze złożonym oszacowaniem o charakterze ekonomicznym dotyczącym gospodarczego interesu w posiadaniu ochrony w różnych państwach w zestawieniu z łączną wysokością kosztów poniesionych na uzyskanie patentu w tych państwach, w tym kosztów tłumaczenia (zob. podobnie wyrok BASEF, C-44/98, EU:C:1999:440, pkt 18).
- 36 Tymczasem ustanowiony w KPE system ochrony przyznanej na podstawie patentu europejskiego charakteryzuje się dużą złożonością i bardzo wysokimi kosztami dla zgłaszającego, który zamierza objąć swój wynalazek ochroną poprzez uzyskanie patentu wywołującego skutki na terytorium wszystkich państw członkowskich. Owa złożoność i wysokie koszty, które wynikają w szczególności z konieczności dostarczenia przez właściciela patentu europejskiego udzielonego przez EPO tłumaczenia tego patentu na język urzędowy państwa członkowskiego, w którym chce on dokonać jego walidacji, stanowią przeszkodę dla ochrony patentowej w Unii.

- 37 Ponadto nie ulega wątpliwości, że zasady działania aktualnego systemu ochrony patentowej ustanowionego w KPE wywołują negatywne skutki w zakresie potencjału innowacyjnego i konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich, przede wszystkim małych i średnich przedsiębiorstw, które nie mogą rozwijać nowych technologii chronionych patentami obejmującymi całą Unię bez przejścia przez skomplikowane i kosztowne procedury. Natomiast system językowy ustanowiony w zaskarżonym rozporządzeniu może sprawić, że dostęp do patentu europejskiego o jednolitym skutku i do systemu ochrony patentowej w ogóle stanie się prostszy, mniej kosztowny i bezpieczniejszy pod względem prawnym.
- 38 W drugiej kolejności należy ustalić, czy system ustanowiony w zaskarżonym rozporządzeniu jest właściwy, aby osiągnąć zasadny cel ułatwienia dostępu do ochrony patentowej.
- 39 W tym względzie trzeba przypomnieć, że zaskarżone rozporządzenie ma na celu dokonanie ustaleń dotyczących tłumaczeń patentów europejskich, którym nadano jednolity skutek na podstawie rozporządzenia nr 1257/2012. Ponieważ za udzielanie patentów europejskich odpowiada EPO, zaskarżone rozporządzenie opiera się na ustaleniach dotyczących tłumaczeń obowiązujących już w EPO, które przewidują używanie języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego, przy czym owo rozporządzenie nie wymaga jednak tłumaczenia opisu patentu europejskiego, czy nawet samych zastrzeżeń, na język urzędowy każdego z państw, w których patent europejski o jednolitym skutku będzie obowiązywał, tak jak ma to miejsce w przypadku patentu europejskiego. W rezultacie system ustanowiony w zaskarżonym rozporządzeniu faktycznie pozwala na ułatwienie dostępu do ochrony patentowej poprzez obniżenie kosztów związanych z wymogami tłumaczeniowymi.
- 40 W trzeciej kolejności należy zbadać, czy system ustanowiony w zaskarżonym rozporządzeniu nie wykracza poza to, co konieczne do osiągnięcia zamierzonego i zasadnego celu.
- 41 W tym względzie Trybunał zwrócił uwagę w pkt 92 wyroku Kik/OHIM (C-361/01 P, EU:C:2003:434) na niezbędną równowagę, jaką należy zachować z jednej strony między interesami uczestników obrotu gospodarczego a interesami ogółu w zakresie kosztów postępowań, a z drugiej strony między interesami osób występujących o przyznanie praw własności intelektualnej a interesami innych uczestników obrotu gospodarczego w odniesieniu do dostępu do tłumaczeń dokumentów, na mocy których przyznane zostały prawa, lub do postępowań dotyczących więcej niż jednego podmiotu gospodarczego.
- 42 Co się tyczy, po pierwsze, zachowania równowagi między interesami uczestników obrotu gospodarczego a interesami ogółu w zakresie kosztów postępowania o nadanie patentowi europejskiemu jednolitego skutku, należy zauważyć, że chociaż Unii zależy na zachowaniu wielojęzyczności, o której znaczeniu przypominają art. 3 ust. 3 akapit czwarty TUE i art. 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, to w pkt 36 niniejszego wyroku wskazano już, że wysokie koszty uzyskania patentu europejskiego obejmującego terytorium wszystkich państw członkowskich stanowią przeszkodę dla ochrony patentowej w Unii, skutkiem czego ustalenia dotyczące tłumaczeń patentu europejskiego o jednolitym skutku nieodzownie muszą zachować właściwe proporcje między kosztem uzyskania takiego patentu a jego skutecznością.
- 43 Po drugie, należy podkreślić, że Rada przewidziała wprowadzenie kilku mechanizmów mających zagwarantować niezbędną równowagę między interesami podmiotów dokonujących zgłoszenia patentu europejskiego o jednolitym skutku a interesami innych uczestników obrotu gospodarczego w zakresie dostępu do tłumaczeń dokumentów, na mocy których przyznane zostały prawa, lub postępowań dotyczących więcej niż jednego podmiotu gospodarczego.
- 44 I tak, w pierwszym rzędzie, aby ułatwić dostęp do patentu europejskiego o jednolitym skutku, a w szczególności aby umożliwić zgłaszającym dokonanie zgłoszenia patentowego w EPO w obojętnie którym języku Unii, art. 5 zaskarżonego rozporządzenia przewiduje dla niektórych podmiotów

dokonujących zgłoszeń, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw, które dokonują zgłoszenia patentowego w EPO w jednym z języków urzędowych Unii, który nie jest językiem urzędowym EPO, system zwrotu kosztów tłumaczeń do określonego pułapu.

- 45 Następnie, aby ograniczyć niekorzystne skutki dla podmiotów gospodarczych, które posiadają pewien stopień znajomości tematu, nie mają możliwości zrozumienia dokumentów zredagowanych w językach angielskim, francuskim lub niemieckim, Rada przewidziała w art. 6 zaskarżonego rozporządzenia okres przejściowy, trwający maksymalnie 12 lat, do czasu udostępnienia systemu wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych na wszystkie języki urzędowe Unii. W tym okresie przejściowym do każdego wniosku o nadanie jednolitego skutku należy załączyć pełne tłumaczenie opisu patentu na język angielski, jeżeli językiem postępowania jest francuski lub niemiecki, albo pełnego tłumaczenia opisu patentu na inny język urzędowy Unii, jeżeli językiem postępowania jest angielski.
- 46 Wreszcie, aby chronić uczestników obrotu gospodarczego, którzy posiadają pewien stopień znajomości tematu, nie mają możliwości zrozumienia jednego z języków urzędowych EPO, Rada przewidziała w art. 4 zaskarżonego rozporządzenia kilka postanowień mających zastosowanie w przypadku sporu, które z jednej strony mają za zadanie umożliwić takim podmiotom, w przypadku gdy są one podejrzewane o popełnienie naruszenia, uzyskanie na warunkach określonych w tym przepisie pełnego tłumaczenia patentu europejskiego o jednolitym skutku, a z drugiej strony, w przypadku sporu dotyczącego roszczenia o odszkodowanie – umożliwić ocenienie i wzięcie pod uwagę przez sąd, przed którym prowadzone jest postępowanie, dobrej wiary domniemanego sprawcy naruszenia.
- 47 Wobec powyższego należy stwierdzić, że zaskarżone rozporządzenie zachowuje niezbędną równowagę między poszczególnymi rozpatrywanymi interesami, a w rezultacie nie wykracza poza to, co konieczne do osiągnięcia zamierzonego i zasadnego celu. W konsekwencji, jak zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 61–74 opinii, przyjęte przez Radę w ramach dokonywania ustaleń dotyczących tłumaczeń patentu europejskiego o jednolitym skutku rozwiązanie polegające na wprowadzeniu odmiennego traktowania języków urzędowych Unii poprzez ograniczenie się do stosowania języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego jest właściwe i proporcjonalne w świetle zasadnego celu wyznaczonego w tym rozporządzeniu.
- 48 Należy zatem oddalić zarzut pierwszy.

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia zasad ustanowionych w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7)

Argumentacja stron

- 49 Królestwo Hiszpanii podnosi, że poprzez powierzenie EPO, zgodnie z art. 5 i art. 6 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, zadania zarządzania systemem zwrotu kosztów tłumaczenia oraz publikacji tłumaczeń w ramach systemu przejściowego Rada naruszyła zasady ustanowione w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7), potwierdzonym wyrokami Romano (98/80, EU:C:1981:104) i Tralli/EBC (C-301/02 P, EU:C:2005:306).
- 50 Po pierwsze, ani motywy rozporządzenia nr 1257/2012, ani motywy zaskarżonego rozporządzenia nie zawierają obiektywnego uzasadnienia dla delegowania tych uprawnień.
- 51 Po drugie, z wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7) wynika, że przedmiotem delegowania mogą być jedynie wyraźnie zdefiniowane uprawnienia wykonawcze, w których przypadku nie istnieje margines uznania i z których korzystanie podlega w związku z tym ścisłej kontroli w świetle obiektywnych kryteriów ustanowionych przez organ delegujący. W niniejszym przypadku tak jednak nie jest.

- 52 Z jednej strony art. 5 zaskarżonego rozporządzenia powierza zarządzanie systemem zwrotu kosztów EPO, który może decydować w sposób dyskrejonalny o możliwości skorzystania z prawa do zwrotu kosztów tłumaczenia przewidzianego w ramach tego systemu. Ponadto zdaniem Królestwa Hiszpanii, nawet jeżeli art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 1257/2012 nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w przypadku decyzji wydawanych przez EPO w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, i chociaż wyłączna właściwość w tym zakresie została powierzona Jednolitemu Sądowi Patentowemu na podstawie art. 32 ust. 1 lit. i) porozumienia JSP, to Europejska Organizacja Patentowa korzysta z przywileju immunitetu sądowego i egzekucyjnego, wobec czego akty EPO nie mogą zostać poddane jakiegokolwiek kontroli sądowej.
- 53 Z drugiej strony zadanie publikacji tłumaczeń, przewidziane w art. 6 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, stanowi działalność, w ramach której nie może być mowy o jakichkolwiek uprawnieniach dyskrejonalnych. Niemniej jednak działalność taka nie podlegałaby jakiegokolwiek kontroli sądowej.
- 54 Rada wskazuje na wstępie, że Królestwo Hiszpanii nie kwestionuje, iż zarządzanie systemem zwrotu kosztów i zadanie publikacji tłumaczeń należy, za pośrednictwem EPO, do uczestniczących państw członkowskich. Otóż to państwa członkowskie są w pierwszej kolejności zobowiązane do wprowadzenia w życie prawa Unii, a w przypadku zadań dotyczących systemu zwrotu kosztów i publikacji tłumaczeń nie ma potrzeby, by istniały jednolite warunki wykonywania w rozumieniu art. 291 ust. 2 TFUE. Zasady ustanowione w wyrokach *Meroni/Wysoka Władza* (9/56, EU:C:1958:7), *Romano* (98/80, EU:C:1981:104) i *Tralli/EBC* (C-301/02 P, EU:C:2005:306) nie są tutaj istotne. Zresztą wspomniane zasady nie zostały naruszone.
- 55 Interwenienci popierają argumenty Rady.

Ocena Trybunału

- 56 Tytułem wstępu należy zauważyć, że z pism procesowych Królestwa Hiszpanii wynika, iż w przekonaniu tego państwa członkowskiego nie zostały spełnione przesłanki pozwalające na podnoszone delegowanie uprawnień dokonane przez Radę w art. 5 i art. 6 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, a w związku z tym dopuszczono się naruszenia zasad ustanowionych w wyroku *Meroni/Wysoka Władza* (9/56, EU:C:1958:7).
- 57 W tym względzie warto wskazać, że art. 5 i art. 6 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia wzywają uczestniczące państwa członkowskie do powierzenia zgodnie z art. 9 rozporządzenia nr 1257/2012 określonych w nich zadań EPO w rozumieniu art. 143 KPE.
- 58 Jak wynika z art. 1 ust. 2 rozporządzenia nr 1257/2012, rozporządzenie to stanowi porozumienie szczególne w rozumieniu art. 142 KPE, co oznacza, że znajdują do niego zastosowanie postanowienia części IX tej konwencji, dotyczącej porozumień szczególnych i obejmującej art. 142–149 KPE.
- 59 Zgodnie z art. 143 i 145 KPE grupa umawiających się państw, która skorzysta z postanowień części IX KPE, może powierzyć zadania EPO.
- 60 Właśnie do celów wykonania powyższych postanowień art. 9 ust. 1 lit. d) i f) rozporządzenia nr 1257/2012 stanowi, że uczestniczące państwa członkowskie powierzają EPO zadania, po pierwsze, publikowania tłumaczeń, o których mowa w art. 6 zaskarżonego rozporządzenia w okresie przejściowym określonym w tym przepisie, i po drugie, zarządzania systemem zwrotu kosztów tłumaczeń, o którym mowa w art. 5 tego rozporządzenia.

- 61 Otóż zadania te są nierozłącznie związane z wprowadzeniem w życie jednolitego systemu ochrony patentowej ustanowionego przez rozporządzenie nr 1257/2012, odnośnie do której to ochrony ustalenia dotyczące tłumaczeń zostały uregulowane w zaskarżonym rozporządzeniu.
- 62 Należy zatem stwierdzić, że fakt powierzenia EPO dodatkowych zadań wynika z zawarcia przez uczestniczące państwa członkowskie, działające jako umawiające się strony KPE, porozumienia szczególnego w rozumieniu art. 142 tej konwencji.
- 63 Ponieważ wbrew twierdzeniom Królestwa Hiszpanii Rada nie przeniosła na uczestniczące państwa członkowskie ani na EPO uprawnień wykonawczych, które przysługiwałyby jej samej na podstawie prawa Unii, zasady wypracowane przez Trybunał w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7) nie mogą znaleźć zastosowania.
- 64 Wynika stąd, że zarzut drugi należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego braku podstawy prawnej dla art. 4 zaskarżonego rozporządzenia

Argumentacja stron

- 65 Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że podstawa prawna zastosowana w celu wprowadzenia art. 4 w zaskarżonym rozporządzeniu jest błędna, gdyż przepis ten nie dotyczy „systemu językowego” europejskich praw własności intelektualnej, tak jak to przewiduje art. 118 akapit drugi TFUE, lecz wprowadza pewne gwarancje proceduralne w ramach postępowania sądowego, które nie mogą zostać oparte na tym postanowieniu traktatu FUE.
- 66 Rada twierdzi, że w rzeczywistości zaskarżone rozporządzenie ustanawia system językowy, ponieważ określa tłumaczenia wymagane po udzieleniu i zarejestrowaniu jednolitego skutku patentu europejskiego o jednolitym skutku. I tak, art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia ustanawia system językowy patentu europejskiego o jednolitym skutku, uściślając w odniesieniu do sytuacji po zarejestrowaniu jednolitego skutku, że jeżeli opis patentu europejskiego został opublikowany zgodnie z KPE, to nie wymaga się żadnych dalszych tłumaczeń. Artykuł 4 wspomnianego rozporządzenia wypełnia lukę prawną, ponieważ system językowy przewidziany przez KPE nie reguluje wymogów językowych w przypadku sporu. Ponadto z uwagi na fakt, że przepisy proceduralne państw członkowskich nie zostały zharmonizowane przez prawo Unii, należało zagwarantować, aby domniemany sprawca naruszenia zawsze miał prawo do uzyskania pełnego tłumaczenia patentu europejskiego o jednolitym skutku.
- 67 Interwenienci popierają argumenty Rady.

Ocena Trybunału

- 68 Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem wybór podstawy prawnej aktu Unii musi opierać się na obiektywnych czynnikach, które mogą zostać poddane kontroli sądowej, a do których należą w szczególności cel i treść tego aktu (wyroki: Komisja/Rada, C-377/12, EU:C:2014:1903, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo; Zjednoczone Królestwo/Rada, C-81/13, EU:C:2014:2449, pkt 35).
- 69 W niniejszym wypadku, co się tyczy celu zaskarżonego rozporządzenia, należy wskazać, że zgodnie tytułem i art. 1 tego rozporządzenia wprowadza ono wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących

tłumaczeń. Jednocześnie z motywu 16 zaskarżonego rozporządzenia wynika, że celem tego aktu jest utworzenie jednolitego i uproszczonego systemu tłumaczenia patentów europejskich o jednolitym skutku.

- 70 Jeżeli chodzi o treść zaskarżonego rozporządzenia, należy zauważyć, że art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia przewiduje, iż bez uszczerbku dla przepisów dotyczących tłumaczenia w przypadku sporu i środków przejściowych, w razie opublikowania zgodnie z art. 14 ust. 6 KPE opisu patentu europejskiego mającego jednolity skutek nie wymaga się żadnych dalszych tłumaczeń. Na podstawie powyższego postanowienia opisy patentów europejskich publikuje się w języku postępowania i zawierają one tłumaczenie zastrzeżeń na dwa pozostałe języki urzędowe EPO.
- 71 Z powyższych uwag wynika, że zaskarżone rozporządzenie ustanawia, zgodnie z art. 118 akapit drugi TFUE, system językowy dla patentu europejskiego o jednolitym skutku, zdefiniowany poprzez odesłanie do art. 14 ust. 6 KPE.
- 72 W tym względzie warto zauważyć, że art. 118 akapit drugi TFUE nie wyklucza odwoływania się przy określaniu systemu językowego dotyczącego europejskich praw własności intelektualnej do systemu językowego organizacji, której podlega organ mający w przyszłości udzielać praw, z którymi będzie związany jednolity skutek. Ponadto nie ma znaczenia, że zaskarżone rozporządzenie nie zawiera wyczerpującego uregulowania systemu językowego patentu europejskiego o jednolitym skutku. Artykuł 118 akapit drugi TFUE nie wymaga, aby Rada dokonała harmonizacji wszystkich aspektów systemu językowego dotyczącego praw własności intelektualnej stworzonych na podstawie art. 118 akapit pierwszy TFUE.
- 73 Co się tyczy art. 4 zaskarżonego rozporządzenia, należy stwierdzić, że stanowi on bezpośrednio część systemu językowego patentu europejskiego o jednolitym skutku, ponieważ definiuje zasady szczególnie dotyczące tłumaczenia patentu europejskiego o jednolitym skutku w szczególnym kontekście zaistnienia sporu. Zważywszy bowiem, że system językowy patentu europejskiego o jednolitym skutku jest zdefiniowany przez całość przepisów zaskarżonego rozporządzenia, a w szczególności przez postanowienia art. 3, 4 i 6 tego aktu, które mają regulować odmienne sytuacje, art. 4 tego rozporządzenia nie mógłby zostać wyodrębniony, jeżeli chodzi o podstawę prawną, z reszty postanowień tego aktu.
- 74 Z uwagi na powyższe rozważania nie można zatem uznać argumentu Królestwa Hiszpanii, zgodnie z którym art. 118 akapit drugi TFUE nie może stanowić podstawy prawnej dla art. 4 zaskarżonego rozporządzenia.
- 75 Wobec tego zarzut trzeci należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia zasady pewności prawa

Argumentacja stron

- 76 Królestwo Hiszpanii podnosi, że Rada naruszyła zasadę pewności prawa. Przede wszystkim zaskarżone rozporządzenie ogranicza możliwości uzyskania przez uczestników obrotu gospodarczego dostępu do informacji, ponieważ opis patentu europejskiego o jednolitym skutku ma być publikowany jedynie w języku postępowania, z wyłączeniem innych języków urzędowych EPO. Następnie rozporządzenie to nie określa zasad, zwłaszcza językowych, uzyskania patentu europejskiego o jednolitym skutku. Ponadto nie podaje ono, w ramach zarządzania systemem zwrotu kosztów, pułapu kosztów ani sposobu jego ustalania. Co więcej, postanowienia art. 4 wspomnianego rozporządzenia nie wystarczają do tego, aby zrekompensować brak informacji dotyczącej patentu europejskiego o jednolitym skutku. Tłumaczenie patentu europejskiego o jednolitym skutku dostarczone w przypadku sporu nie będzie bowiem miało mocy prawnej, a powyższy przepis nie przewiduje konkretnych skutków sytuacji, w której

domniemany sprawca naruszenia działał w dobrej wierze. Wreszcie w momencie przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia system tłumaczeń maszynowych nie istniał i nie ma gwarancji, że będzie mógł on się sprawdzić w dziedzinie, w której precyzja tłumaczenia ma kluczowe znaczenie.

- 77 Rada uważa, że w swej argumentacji Królestwo Hiszpanii nie bierze pod uwagę zasad pośredniego zarządzania i pomocniczości, na których opiera się prawo Unii. Zaskarżone rozporządzenie pozostawia w gestii państw członkowskich uregulowanie w sposób konkretny kwestii takich jak system zwrotu kosztów lub tłumaczenia maszynowe. Zasada pewności prawa nie wymaga, aby wszystkie zasady zostały określone bardzo szczegółowo w rozporządzeniu podstawowym, ponieważ pewne zasady mogą podlegać określeniu przez państwa członkowskie lub być zawarte w aktach delegowanych lub w aktach wykonawczych. Ponadto art. 4 ust. 4 tego rozporządzenia określa zasadnicze elementy i kryteria w celu ich stosowania przez sąd krajowy.
- 78 Interwencji popierają argumenty Rady.

Ocena Trybunału

- 79 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada pewności prawa wymaga, aby przepisy prawne były jasne, precyzyjne i przewidywalne co do swych skutków, tak by zainteresowane podmioty były w stanie zorientować się w stanie prawnym i stosunkach prawnych wynikających z porządku prawnego Unii (zob. wyroki: France Télécom/Komisja, C-81/10 P, EU:C:2011:811, pkt 100 i przytoczone tam orzecznictwo; a także ŁWK – 56, C-643/11, EU:C:2013:55, pkt 51).
- 80 Po pierwsze, argument Królestwa Hiszpanii, zgodnie z którym zaskarżone rozporządzenie ogranicza możliwości uzyskania przez uczestników obrotu gospodarczego dostępu do informacji, służy tak naprawdę zakwestionowaniu systemu językowego ustanowionego w tym rozporządzeniu, w zakresie, w jakim rozporządzenie to nie przewiduje tłumaczenia patentu europejskiego o jednolitym skutku na wszystkie języki urzędowe Unii. Tymczasem argumentacja taka została oddalona już w ramach zarzutu pierwszego.
- 81 Po drugie, jeżeli chodzi o argument, zgodnie z którym zaskarżone rozporządzenie nie określa zasad, zwłaszcza językowych, uzyskania jednolitego skutku, łączna lektura właściwych przepisów tego rozporządzenia i rozporządzenia nr 1257/2012 pozwala wykluczyć jakiegokolwiek naruszenie zasady pewności prawa.
- 82 Artykuł 3 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia stanowi bowiem, że wniosek o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia nr 1257/2012, składa się w języku postępowania. W tym zakresie język postępowania został zdefiniowany w art. 2 lit. b) zaskarżonego rozporządzenia jako język postępowania przed EPO w rozumieniu art. 14 ust. 3 KPE.
- 83 Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 1257/2012 jednolity skutek musi zostać zarejestrowany w rejestrze jednolitej ochrony patentowej, a rejestr taki stanowi w myśl art. 2 lit. e) tego rozporządzenia część Europejskiego Rejestru Patentowego, który jest prowadzony przez EPO. Natomiast wpisy do Europejskiego Rejestru Patentowego są dokonywane w trzech językach urzędowych EPO, zgodnie z art. 14 ust. 8 KPE.
- 84 Po trzecie, jeżeli chodzi o podnoszony brak wskazania pułapu kosztów lub sposobu ustalania tego pułapu, wystarczy stwierdzić, podobnie jak uczynił to w istocie rzecznik generalny w pkt 110 i 111 opinii, że zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 1257/2012 uczestniczące państwa członkowskie, działając w charakterze umawiających się państw KPE, zapewniają zarządzanie działaniami związanymi z zadaniami, o których mowa w art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz nadzór nad tymi działaniami i w tym celu ustanawiają komisję specjalną Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej

w rozumieniu art. 145 KPE, w związku z czym decyzja dotycząca pułapu kosztów lub sposobu ustalania tego pułapu będzie leżała w gestii państw członkowskich w ramach prac takiej komisji specjalnej. W rezultacie nie można stwierdzić jakiegokolwiek naruszenia zasady pewności prawa w tym zakresie.

- 85 Po czwarte, okoliczność, że skutki prawne będzie wywoływał jedynie patent w języku, w jakim został on udzielony, natomiast skutków takich nie będzie wywierało tłumaczenie, które w przypadku sporu rozporządzenia musi zostać przedstawione na podstawie art. 4 zaskarżonego rozporządzenia, nie stwarza niepewności prawnej, ponieważ zainteresowani uczestnicy obrotu gospodarczego mogą w sposób pewny ustalić język autentyczny do celów oceny zakresu ochrony przyznanej przez patent europejski o jednolitym skutku.
- 86 Po piąte, brak wskazania konkretnych skutków sytuacji, w której domniemany sprawca naruszenia działał w dobrej wierze, nie narusza również zasady pewności prawa. Przeciwnie, jak wynika z motywu 9 zaskarżonego rozporządzenia, okoliczność ta pozwala właściwemu sądowi na ocenienie okoliczności rozpatrywanego przypadku i wzięcie pod uwagę między innymi faktu, że domniemany sprawca naruszenia jest małym lub średnim przedsiębiorstwem działającym tylko na poziomie lokalnym, języka postępowania przed EPO oraz, w okresie przejściowym, tłumaczenia przedstawionego wraz z wnioskiem o rejestrację jednolitego skutku.
- 87 Po szóste, co się tyczy twierdzeń Królestwa Hiszpanii dotyczących braku gwarancji należytego funkcjonowania systemu tłumaczeń maszynowych, nad którym prace nie były jeszcze zakończone w momencie przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia, należy zauważyć, że twierdzenia te podważają w rzeczywistości dokonany przez prawodawcę Unii wybór polegający na ustanowieniu dwunastoletniego okresu tymczasowego przed wprowadzeniem jednego z elementów systemu językowego związanego z tłumaczeniem maszynowym zgłoszeń patentowych i opisów we wszystkich językach urzędowych Unii. Tymczasem nawet jeżeli prawdą jest, że nie ma gwarancji, iż wspomniany system, który zostanie udostępniony do użytkowania pod koniec okresu przejściowego, będzie funkcjonował należycie, to wciąż okoliczność ta nie wystarcza do uzasadnienia stwierdzenia nieważności zaskarżonego rozporządzenia ze względu na naruszenie zasady pewności prawa, ponieważ takiej gwarancji nie dało się udzielić. W rezultacie argument Królestwa Hiszpanii należy oddalić jako nieistotny.
- 88 W konsekwencji nie można stwierdzić jakiegokolwiek naruszenia zasady pewności prawa.
- 89 Zarzut czwarty należy zatem oddalić.

W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego naruszenia zasady autonomii prawa Unii

Argumentacja stron

- 90 Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że art. 7 zaskarżonego rozporządzenia jest sprzeczny z zasadą autonomii prawa Unii, ponieważ wprowadza rozróżnienie między z jednej strony wejściem w życie wspomnianego rozporządzenia a z drugiej strony jego stosowaniem z dniem 1 stycznia 2014 r., wskazując jednocześnie, że data ta zostanie przesunięta, jeżeli data wejścia w życie porozumienia JSP zgodnie z jego art. 89 ust. 1 będzie późniejsza. W rozpatrywanej sytuacji przywołany artykuł umożliwił umawiającym się stronom porozumienia JSP określenie daty rozpoczęcia stosowania normy prawa Unii, a w konsekwencji wykonanie kompetencji samej Unii. Królestwo Hiszpanii dodaje, że przywołane przez Radę przykłady praktyki legislacyjnej są pozbawione znaczenia.
- 91 Rada twierdzi, że z łącznej lektury motywów 9, 24 i 25 rozporządzenia nr 1257/2012 wynika, iż dokonany przez prawodawcę Unii wybór polityczny w celu zagwarantowania należytego funkcjonowania patentu europejskiego o jednolitym skutku, spójności orzecznictwa i w rezultacie pewności prawa, a także opłacalności dla właścicieli patentu, polegał na powiązaniu patentu

europejskiego o jednolitym skutku z funkcjonowaniem odrębnego organu sądowego, który powinien zostać ustanowiony jeszcze przed udzieleniem pierwszego patentu europejskiego o jednolitym skutku. Nie istnieje w tym względzie żadna przeszkoda prawna dla ustanowienia związku między patentem europejskim o jednolitym skutku a Jednolitym Sądem Patentowym, który to związek został w sposób wystarczający uzasadniony w motywach 24 i 25 rozporządzenia nr 1257/2012. W praktyce legislacyjnej istnieje zresztą wiele przykładów związku między stosowaniem aktu Unii a zdarzeniem niezależnym od tego aktu.

92 Interwenienci popierają argumenty Rady.

Ocena Trybunału

93 Należy wskazać, że art. 7 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia stanowi, iż „stosuje się [ono] od dnia 1 stycznia 2014 r. lub od daty wejścia w życie porozumienia [JSP], w zależności od tego, która data jest późniejsza”.

94 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału bezpośrednie stosowanie rozporządzenia, przewidziane w art. 288 akapit drugi TFUE, wymaga, by jego wejście w życie i stosowanie na korzyść podmiotów prawa lub przeciwko nim odbywało się bez jakichkolwiek środków dokonujących jego wdrożenia do prawa krajowego, chyba że dane rozporządzenie pozostawia w gestii państw członkowskich uchwalenie przepisów ustawowych, wykonawczych, administracyjnych czy finansowych niezbędnych do tego, by przepisy omawianego rozporządzenia mogły być skutecznie stosowane (zob. wyroki: Bussone, 31/78, EU:C:1978:217, pkt 32; ANAFE, C-606/10, EU:C:2012:348, pkt 72 i przytoczone tam orzecznictwo).

95 Jest tak w niniejszym przypadku, ponieważ w celu sprawienia, by przepisy zaskarżonego rozporządzenia mogły być stosowane, prawodawca Unii pozostawił w gestii państw członkowskich z jednej strony przyjęcie określonych środków w ramach prawnych ustalonych przez KPE, a z drugiej strony podjęcie działań służących ustanowieniu Jednolitego Sądu Patentowego, który – jak zostało przypomniane w motywach 24 i 25 rozporządzenia nr 1257/2012 – ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania patentu europejskiego o jednolitym skutku, spójności orzecznictwa i w rezultacie większej pewności prawa, a także opłacalności dla właścicieli patentu.

96 Z powyższych rozważań wynika, że zarzut piąty należy oddalić.

97 Zważywszy na ogół powyższych uwag, skarga w całości, jak również sformułowane posilkowo przez Królestwo Hiszpanii żądanie stwierdzenia częściowej nieważności zaskarżonego rozporządzenia powinny zostać oddalone.

W przedmiocie kosztów

98 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Rada wniosła o obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania, a Królestwo Hiszpanii przegrało sprawę, należy obciążyć je jego własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez Radę.

99 Na podstawie art. 140 § 1 regulaminu postępowania państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

- 2) **Królestwo Hiszpanii ponosi, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Radę Unii Europejskiej.**
- 3) **Królestwo Belgii, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Królestwo Niderlandów, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Parlament Europejski oraz Komisja Europejska pokrywają własne koszty.**

Podpisy